

K23U 0167

Reg. No. : .....

Name : .....

VI Semester B.A. Degree (C.B.C.S.S. – Supplementary) Examination, April 2023
(2017 to 2018 Admissions)
CORE COURSE IN SANSKRIT
6B13SKT : Sankhya and Yoga

Time : 3 Hours

Max. Marks : 40

सूचना : सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषया एव समाधेयाः । देवनागरीलिपिरूपायोक्तव्याः ।

- I. क) वाक्येनैकेन चतुर्णामुत्तरं लिखत । (1×4=4)
- 1) सांख्यमतानुसारं प्रमाणानि कानि ?
  - 2) न प्रकृतिः न विकृतिः । कः ?
  - 3) पंकवन्धवत् उभयोः संयोगः । कयोः ?
  - 4) कर्मेन्द्रियाणि कानि ?
  - 5) सांख्यकारिकायाः कर्ता कः ?
  - 6) सांख्यमतानुसारं अपवर्गः केन जायते ?
- ख) वाक्येनैकेन चतुर्णामुत्तरं लिखत । (1×4=4)
- 7) योगशास्त्रानुसारं ईश्वरः कः ?
  - 8) योगलक्षणं किम् ?
  - 9) विकल्पो नाम किं ?
  - 10) अभ्यासलक्षणं किम् ?
  - 11) चित्तवृत्तिनिरोधः कथं जायते ?
  - 12) विपर्ययलक्षणं किम् ?

P.T.O.

K23U 0167

- II. क) द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत । (2×2=4)
- 13) दुःखत्रयम् ।
  - 14) प्रकृतिविकृतयः ।
  - 15) अनुमानं ।
  - 16) पुरुषबहुत्वम् ।
- ख) द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत । (2×2=4)
- 17) योगशास्त्रोक्तान् चित्तवृत्तयः ।
  - 18) ईश्वरः ।
  - 19) संप्रज्ञातसमाधिः ।
  - 20) योगविघ्नाः ।
- III. क) त्रयाणाम् उत्तरं लिखत । (2×3=6)
- 21) सांख्यमतानुसारं पदार्थस्य अनुपलब्धि केभ्यः जायते ?
  - 22) साङ्ख्यशास्त्रोक्तान् त्रिगुणान् विशदयत ।
  - 23) साङ्ख्यशास्त्रे स्वीकृतानि तत्त्वानि प्रतिपादयत ।
  - 24) सत्कार्यवादं विशदयत ।
- ख) त्रयाणाम् उत्तरं लिखत । (2×3=6)
- 25) वीतरागविषयं वा चित्तम् ।
  - 26) तस्य वाचकः प्रणवः ।
  - 27) ऋतम्भरा च तत्र प्रज्ञा ।
  - 28) निर्वितर्कसमापत्तिः ।
- IV. द्वे उपन्यसता । (6×2=12)
- 29) सांख्यमतानुसारं पुरुषस्य अस्तित्वं विशदयत ।
अथवा
सृष्टिक्रमं विशदयत ।
  - 30) योगशास्त्रानुसारं समाधिः तद्वेदाश्च विशदयत ।
अथवा
ईश्वरस्वरूपं वर्णयत ।